

BRATYJAŃSKI (2) *pm* «od Bratyan, nazwy dawnego starostwa niegrodowego w powiecie lubawskim nad Drwęcą»: Starosta Bratyański Działynski uięty pollicitationibus [obietnicami] Lubomierkiego Ierzego Marszałka y Hetmana przysłał Ordynans swoiey Chorągwi. 101r. Mowi do Polanowskiego Porucznika Starosty Boratyańkiego [!]. 64r.

formy: lp. M. m. *bratyański* 101r; D. m. *bratyańskiego* 64r.

ERODA (9) *rz* \dot{z} 1. «o zaroście na dolnej części twarzy» (8): Człowiek to był grzeczny powazny... broda do pasa czerniusienka. 170r. Wtym Woiewoda wynidzie z Namiotu, brodę kręci a iuz to był znak Alteracyi albo Gniewu. 91r. Co przed tym Moskal prowadził Litwina to go iuz Litfin zabrode ciągnie. 112v-113r. Napadł na Mnie iakis Patryarcha z Zołą brodą. 95r. Sporzawszy na owe ich Brody to się to tak iakas reprezentuie Maiestas Iak by się na Panow Oycow Porwał. 107r; 83r, 165v, 179v.

2. «o człowieku brodatym, brodaczu» (1): Owego zas brodę naziemi leżącego bo ieszcze zyw był przebił Towarzysz sztychem. 104v.

formy: lp. M. *broda* 83r, 170r; B. *brodę* 91r, 104v, 113r, 165v; N. *brodą* 95r, 179v; ~ lm. B. *brody* 107r.

BRODATY (1) *pm* od broda w zn. 1.

BRODATY w użyciu rzeczownikowym «człowiek mający zarost na brodzie, brodacz»: Przypada domnie brodaty ia ruszę Cynгла prosto wpiersi spadł zkonia. 104v. *formy*: lp. M. m.

BRODOFIJASZ (2) *rz m żart.* «człowiek z długą brodą, brodacz»: Z boku drugi Brodofiasz leci do mnie. 104v. Skoczę do owego brodofiasza asz on iuz nago leży. 95v.

formy: lp. M. *brodofiasz* 104v; D. *brodofiasza* 95v.

BRODZIĆ (2) *cz* «chodzić po płytkiej

wodzie»: Po Stawie brodzą rozgromionych z trzciny wy wloczą. 112v.

◇ *przysł.* Dobra kaczką nie brodząc (osiągnąć jakąś korzyść) (1): 160r p. **KACZKA formy**: cz. ter. lm. 3 os. *brodzą* 112; ~ im. wsp. *brodząc* 160r.

BROMA p. **BRAMA**

BRONIC (13) *cz* 1. «podejmować obronę kogo albo czego, chronić» (6) a) «walczyć orężnie w obronie kogo albo czego, strzec czego, odpierać co z bronią w rękę» (4): Swoiey Oyczystey bronie my Dzielnice. 110v. Nie było podobno tak wielkiej cizby broniąc Szturmow, iaka była cizba widziec krola. 264r. Nawet kiedy wprzod brano Obozy Wołoskie y Multanskie nieprzyszli ich Turcy bronieć. 246r. Parkany wzięto z Armatą Lubo ich zStrygoniey bardzo broniono potężnie z Armaty. 266r. b) «osłaniać kogo fizycznie przed niebezpieczeństwem» (2): Był tam niedzwiadek ... ktorego ... kazał do Sieci nagnać y złapac z wielką strzelcow szkoda bo go niedzwiedzie srogo bronili osobliwie iedna wielka Niedzwiedzica naybardziej bronila znać ze to była iego Matka. 176r; 176r.

2. «nie pozwalać na co, sprzeciwiać się czemu czynnie lub słownie, zabraniać» (5): Iadąc mowilismy sobie będą bronie Stancyiey ... Aleć iakesmy powiedzieli przyczynę przyjazdu y afsignacyą pokazali ... wszelaką pokazawszy wdzięczność ucztowano pozwolono. 81v. Ztego Szanca może nieprzepuszczać okrętow y bronie ledwie nie [sc. całej flocie] Dunskiej. 62r-62v. Widzę ... Sług krolewskich wszystkich. Szlachty roznych kto tylko chciał bo w niść nie broniono. 146v. Przeprawił Woysko w Statkach y konne y piesze, lubo tedy broniono potężnie naszym wysiadać. 76v; 191v.

3. «występować słownie w czyjej obronie, przemawiać za kim albo za czym» (2): Ia widzę się bydz obwinionym ale nie czuie się bydz winnym. I dlatego tez ia bronie nie winnoscii Niewinność pro me Militat [za mnie walczy]. 138r. Wierzę zes innocuus [niewinny] y lubom miał wolę omni-